

Slutsats om båtolucky och alkohol tas tillbaka

Transportstyrelsen backar från delar av sina tidigare slutsatser om alkoholens betydelse vid dödoolyckor till sjöss. Det finns inget säkert samband mellan låga alkoholhalter i blodet och dödsolyckor inom båtlivet konstaterar myndigheten nu.

Transportstyrelsens tidigare uppgift om att tre av fyra som dör på sjön är alkoholpåverkade har ifrågasatts av en rad kritiker. Nu tar myndigheten avstånd från det.

– Vi förnekar inte att det tillstött information som tvingat oss att ta ställning på ett annat sätt, säger Jörgen Zachau, chef för sjöfartsavdelningens utredningsenhet på Transportstyrelsen.

I myndighetens löpande analys av båtrelaterade olyckor har omkomna med en lägre alkoholhalt i blodet än 0,2 promille räknats till gruppen "alkoholpåverkade". Nu konstaterar Transportstyrelsen att den bedömningen inte håller. Osäkerheten är för stor om 0,19 promille kan ha betydelse vid olyckor. Dessutom ligger alkoholhalter under 0,2 promille inom lagens ramar. Enligt medicinsk expertis kan också alkoholhalten i en kropp höjas på grund av kemiska processer efter dödsögonblicket.

– 0,19 promille kan därför inte användas som argument. Siffrorna är så osäkra att det säger sig självt, fortsätter Jörgen Zachau.

Jim Huzell, som representerar organisationen Båtfolket som jobbar mot den nya sjöfyllerilagen, välkomnar beslutet;

– Vi visste redan att det var på det viset men det är glädjande att man nu gör en helomvändning. Det är en omvändelse under galgen tack vare stark kritik och en granskande journalistkår, säger han.

DEN LÖPANDE analysen omfattar hitintills 24 av de 40 personer som omkom i båtrelaterade olyckor förra året. Av dessa hade 16 över 0,2 promille i blodet.

– Den enda helt säkra slutsats man hitintills kan dra av det är att minst fyra av 10 av alla 40 omkomna hade en alkoholhalt i blodet över 0,2, säger Jörgen Zachau.

Statistiken som Transportstyrelsen sammanställt baseras på bland annat polisutredningar och obduktionsprotokoll. Av de 24 var sex helt nyktra, två hade 0,19 och tre hade strax under 1 promille. Tretton av de 24 hade mellan 1,00 och 2,45 promille och hade därmed överskridit gränsen för grovt sjöfylleri.

Enligt kritikerna är underlaget för tunt. De omkomna med alkohol i kroppen är en försvinnande liten grupp av de 2,5 miljoner människor som vistas på sjön varje år.

– De som hade mellan 0,19 och 0,98 var lika många som de som hade 0,00. Då skulle man också kunna säga att det är lika farligt att vara spiknykter som att ha upp till 0,2 promille?

– Man skulle kunna se det så men det är en felaktig slutsats. Det är just det som skiljer en statistiker från en analytiker, säger Jörgen Zachau, som fortsätter;

– En analytiker ska känna till så mycket om sakverksamheten att han inte går i sådana fällor.

NÅGON statistiker är inte knuten till utredningsarbetet och det finns inte heller några planer på att anlita en sådan.

Kritikerna har också reagerat över att begreppet vidgats från båtolucky till alla båtrelaterade olyckor.

– De har räknat in alla som varit i närheten av en båt. De som ramlat från bryggan och drunknat till exempel, säger Jim Huzell.

Jörgen Zachau menar att myndigheten är intresserad av alla olyckor som är knutna till båtlivet men tillägger;

Det finns inga belegg för ett samband mellan måttlig alkoholkonsumtion och båtrelaterade olyckor konstaterar Transportstyrelsen.

FOTO: CARIN TELLSTRÖM

– Å andra sidan räknar vi inte in de som ramlar från båtar som värrustas. Det finns gränser.

Av de 40 dödsolyckorna har 2 skett i samband med

kanotpaddling, 13 med öppen eller delvis öppen båt, 6 med segelbåt, 9 med roddbåt, 2 med vattenskoter, 1 vid dykning och i 7 fall är inte båttypen känd. Vilka av de

omkomna som hade alkohol i kroppen är sekretessbelagt.